

Toimetus ja talitus: Tallinn, Uus tän. 24. Postkast 70. Telefon 9-28. -: Tellimise hind: aasta peale 6 krooni, kuus 60 senti.
Eesti Spordileht ilmub reedeti.

Nr. 33.

Reedel, 5. septembril 1930. a.

XI. aastakäik.

Ebaõnnestunud maratoni meistrivõistlused.

Võitjaks tuli K. Laas 3:39:38,1.

Tallinna politsei spordiring korraldas 31. aug. Ekraveliidu loaga Tallinnas maratoni jooksu esivõistlusi, millest osa võttis 6 võistlejat, neist kolm Tallinnast ja sama palju Tartust. Haruldast ilma ilma juures sooritati aga võistlusi nõrgalt, kuna veerand maa jooksmise järele kolm meest jooksu katkestasid ja ülejäänud kolm väga aeglaselt jooksu lõpetasid. Võitjaks tuli Tartu Kalevist K. Laas, kes 42.200 meetri jooksmiseks tarvitas 3 tundi 39 min. 38,1 sek. Teiseks tuli politsei spordiringist K. Laurson ajaga 3:43:54,6, kuna Tartu Kalevist Mihelson tarvitas aega üle 4 tunni.

Maratoni jooksu vastu tunti aastakümnete eest suurt huvi. Ka esimesed jooksud, mis sooritati iseseisvuse aastatel, olid täis pingutust ja hoogu. Kord oli isegi kohtunikudel, kes hobusega sõitsid vahetuspunkti, tegemist, et sinna jõuda enne võistlejaid, kes ähvardasid hobusele „ära teha.“ Nüüd on tehnika küll edenenud ja kohtunikud sõidavad ratsa või autoga ja sellepärast pole enam võistlejate poolt konkurentsi karta. Kuid võistlejate tasapind on tublisti langenud. Alles möödunud aastal tuli K. Laas meistriks, läbistades äärmiselt halva ilma juures sama maa 3 tunni 33 minutiga, kuna käesoleval aastal ilusa ilmaga aega kulus rohkem.

Võistlus algas Kadrioru staadioni eest, läks Poska tänavat mööda Narva maanteele, kus tuli jooksta peaaegu Jõeale kirikuni ja tagasi.

Kuus võistlejat ilmuvad riietusele. Need on Tartu Kalevist K. Laas, A. Laas, teivashüppaja vend Mihelson, Tallinna Spordist Volberg ja Altdorf ning politsei spordiringist K. Laurson. Neist on K. Laas endine meister, kes maratoni läbi jooksnud kolm korda ja kellel seega ka kogemusi peaks olema. Mees ilmub väsinult starti, kuna ta alles pool üheksase rongiga Tartust jõudnud Tallinna ja juba tund hiljem startima peab. Arst vaatab võistlejad üle ja mõnegi mehe juures vangutab pead. Ei keela lõpuks kellegi jooksmast.

Juba alguses kisub madalakasvuline K. Laas end teistest ette, kuna teised gruppis järgnevad. Lasnamäel on ta juba ligi 100 meetrit ees Mihelsonist, kellele 50 meetri peal järgnevad 4 meest. Laasi edu kasvab kogu aeg. Umbes 7 kilomeetri järele lõpetab A. Laas. Iru mäel on K. Laasi aeg 32 min. 40 sekundit. Jookstud on umbes 6½—7 kilomeetrit. Samas kohas on Laursonil, kes teiseks rühkinud, aeg 34 min. Umbes minut hiljem jõuab sinna ka Mihelson, kes maas Laursonist 400 meetrit. Ka on Volberg juba lõpetanud ja Altdorf jookseb väga raskelt. Varsti lõpetab ka tema jooksmise ja kolib arsti autosse.

Laasi edumaa kasvab alatasa, kuna Mihelson ikka rohkem maha jääb. 12½ km. juures võib vahet juba kilomeetrile arvata nii teise kui ka kolmanda vahel. Aeg on Laasil 59 min.

Pöördepunkti — poole maa peale — jõuab Laas õige värskena. Aeg on 1 tund 23 min. Suu loputamise järele pühib Laas otsekohe tagasi. Laursonil on pöördepunkti ilmumise aeg 1:27:40.

Maratonimehed K. Laurson ja meister K. Laas.

Ta on tartlasest märksa väsinum. Seisab, loputab suud ja ei taha kuidagi jooksu jätkata. Tahab vahepeal puhata. Seda tegemast keelatakse tal, et jalad kangeks ei jääks. Mihelson tuleb pöördepunkti 1:33.30 järele. Peatub seal, istub ja raiskab oma kolm minutit.

Tagasijooksmine oli osalt raskem kui esimene pool maad, kuna pärast oli võrdlemisi tugev tuul vastu. Kogu tee oli palju sõidukeid. Autod ja jalgrattad vurasid linna poole ja tagasi. Näituse puhul tuli hulk rahvast Harjumaalt ja Virumaalt pealinna. Tee oli tublisti tolmune ja sellega raskendati veelgi jooksmist.

Tagasiteel 5—6 kilomeetri pealt lakkab K. Laas jooksmast. Ta selatab, et tahab oodata Laursoni, et seltsis edasi jooksta, et siis on seltsim. Teeb ainult kiiret käiku. Aeg on 2 tundi 4 minutit kui Laurson jõuab Laasile järele. Samas aga istub, et parandada jalas kinga. Edasi ei ole

enam õiget jooksmist. Kilomeetrite viisi tehakse kiiret käiku, kus Laas paarkümmend meetrit Laursonist ees sammub. Alles Lasnamäelt alla staadionini jookstakse, millega ka Laas parema aja saavutab. Laas lõpetas jooksu siiski värskelt.

Nagu näha võetakse praegusel ajal maratoni jooksu väga kergelt. Ei tehta järjekindlat treeningut. Mehed vist harjunud söerajaga, kus jookstakse naelkingades ja kus jalad sugugi kõva maanteega ei saa harjuda. Paremas seisukorras oli vahest Laas, kuna Laurson alles jooksu eel tarvili näpunäiteid sai jooksu kohta. Ta on kõige enam 25 km. jooksnud ja segadi rajal. Teised mehed aga lõpetasid jooksu alla 10 km., mis ainult tõendab, et kergelt maratoni jooksmine minnakse. Õppitagu Lossmanilt, kes nii talvel kui ka suvel tegi eritreeningut maratoni jaoks ja alles suure vaevanägemise järele midagi suutis näidata.

Naiste olümpiamängud Praagas.

EESTIT ESINDAVAD S. TEITELBAUM JA JÜRGENSON.

6.—9. septembrini peetakse Praagas 3. naiste olümpiamänge, millest osavõtmiseks teateid on saanud 18 rahvust. Need on: Saksa — 33 osav., Belgia — 3, Inglismaa — 23, Prantsuse — 17, Itaalia — 12, Iiri — 3, Jaapan — 6, Hollandi — 9, Kanada — 10, Läti — 3, Lõuna-Slaavia — 23, Poola — 32, Austria — 36, Rootsi — 10, Shveits — 2, Tšehhoslovakkia — 28, Ungari — 4. Eesti andis enda poolt üles 4 võistlejat. Tegelikult võtab Eesti osa 2 naisega: prl. S. Teitelbaumi ja Jürgensoniga, kes asusid pikale teekonnale esmaspäeva õhtul E. Rosenbergi saatel, kuna huvireislasena kaasa sõitis sportbüroo asjaajaja ja „Spordilehe“ kirjasaatja A. Luht. Palju meie võistlejatel kohtadele tulemiseks lootusi on, näi-

tavad tagajärjed. Oodata võib siiski mõnda punkti.

Peale kergejõustiku võistlusi on ka käsipalli võistlused ja sokolite võimlemine, kus esineb 4000 naist.

ITAALIA-SOOME MAAVÕISTLUS
20. SEPTEMBRIL.

20. ja 21. septembril peetakse Helsingis Itaalia-Soome maavõistlust kergejõustikus.

50 MEEST ALLA 9:20.

Seinajõel peetud võistlustel Soomes on 3000 mt. 50 meest jooksnud alla 9:20. Võitjaks tuli Kinnunen — 8:45, kuna 15. kohale tulnud Vuorio aeg oli 9:00.

Üleriiklikud kaitseväe esivõistlused.

Püstitati 13 uut rekordi. Eesti—Soome 1:0.

29.—31. augustini pödes meie kaitsevägi spordipalavikku. Peeti üleriiklikke kaitseväe esivõistlusi Tallinnas umbes 300 sportlase osavõtul. Käesoleval aastal korraldati võistlusi uue korra järele. Varemalt olid võistlejad jaotatud mitmesse klassi võimete järele. Nüüd oli üleriiklikudel võistlustel ainult üks klass, kuhu koondatud olid vahettegemalt ohvitserid, üleajateenijad kui ka ajateenijad. Viimaste hulgas oli ainult niipalju kitsendust, et ajateenijad-ülemaalsed meistrid ei saanud diviisile võita punkte, küll aga võita eriauhindu. Põhjenduseks tunakse ette, et väeosad nende meeste võimete arendamiseks ei ole midagi ära teinud.

Präeguse korra juures on võistlused kolmejärgulised. Juba iga üksus peab võistlusi, kust siis paremad mehed välja nopitakse ja saadetakse diviisi võistlustele, kust siis kolm paremat meest individuaalalal üleriiklikkudele võistlustele saadetakse. Meeskonna võistlustel ülemaalistel katsetel ei esine mitte diviisi koondus, vaid diviisi

jõudude vahel oli konkurents pinev. Kes tahab siis alla anda. Alles läinud aastal oli 3. diviis kõige nõrgem ja pidi leppima viimase kohaga. Sellega ei leppinud kadunud kindral Unt, kes üldiselt spordiliikumise pooldaja. Ta tähendas, et tema diviisi ei tohi enam viimaseks jääda. Aasta püüvat tööd viis väeosad edasi ja nüüd võidi esmakordselt pühitseda ja aastaks omada riigivanema poolt annetatud hõbedast album.

Pühapäeval peeti ka Soome-Eesti kaitsevägede maavõistlust jalgpallis.

See oli järjekorraliselt viies, kusjuures eelmistest 3 lõppesid Eesti ja üks Soome võiduga. Eesti meeskonda kuulus ka 8 nüüdset või endist internatsionaali. Soome võitis võistlust ka väga tõsiselt. 2 meest toodi kohale Berliinist, kus mehed esinesid tööväelidude meeskonnas Saksa vastu.

Esimesel poolajal on mäng võrdlemisi tasavägine, kus pall ka poolelt poolele käib ning kord peatub Soome väravas. Vastupressid soomlaste

Soomlased ei olnud oma kaotusega sugugi päri. Nende arvates on vahekohtunik neile liiga teinud ja viik oleks pidanud õigem tagajärg olema.

Enne ärasõitu andsid nad kuitse üle tuleva-aastaseks võistluseks Viiburis.

Peale mängu andis kaitseminister võistlejatele üle auhindad ja tänas kõiki osavõtjaid.

Tulemused 29. augustil.

Jao orienteerimisjooks rakmeis.

1. Kaitseväge ühend. õppeasutiste meeskond (Allohviteride kool) koosseisus: Kapten Kaarik, A., n. a. o. Lenk A., n. a. o. Jakobson E., veltv. Vilberg J., v.a.o. Pira R., v.a.o. Ahven J., n. a. o. Tamm E., n. a. o. Kivi O., n. a. o. Vilberg E., v. a. o. Kilvits V. Aeg 48:58,0.

2. III diviisi meeskond (Skouts, üks. jal. pat.) 51:29,0. 3. II diviisi meeskond (Kuperjanovi üks. jal. pat.) 53:09,5. 4. I diviisi meeskond (1. jal. rüg.) 1:26:27,0. 5. Merejõudude meeskond (Merivägi) 2:3:25,0.

Jalgpallivõistlus.

2. diviis — Kaitseväge ühendatud õppeasutised, võitis Kv. ühend. õppeas. 5:2 (4:1).

Kuulitõuge.

1. N. a. o. Puna P. — 2. div. srtv. 12,93 m. 2. II j. m. Saaretok P. — Merivägi 12,30 m. 3. Rms. Lillental H. — 7. jal. rüg. 12,11 m. 4. Veltv. Miller V. — allohv. k. 11,93 m. 5. Rms. Määrits P. — 2. div. srtv. 11,87 m. 6. Kadett Võsu F. — Sõjakool 11,82 m.

1500 meetri jooks.

1. V. a. o. Koidu A. — 2. diviisi srtv. 4:15,3, uus kv. rekord (endine 4:21,6). 2. N. a. o. Tuuder A. — 1. rüg. 4:16,2. 3. Kapral Kolk V. — Merekindl. 4:16,6. 4. N. a. o. Treinberg V. — 1. rüg. 4:16,8. 5. Rms. Tasso A. — 1. rüg. 4:19,8. 6. N. a. o. Jakobson E. — Allohv. kool 4:23,4.

110 tõkkejooks.

1. Aspir. Keres R. — Sõjakool 17,0 s. 2. I j. m. Viin O. — Merivägi 17,3 s. 3. N.-ltn. Herm A. — Allohv. kool 17,3 s. 4. N.-ltn. Mägi R. — 8. pat. 17,4 s. 5. V. a. o. Ratnik K. — Allohv. kool 17,4 s. 6. V. a. o. Veinglas J. — 2. soomusr. rüg. 17,7 s.

Kõrgushüpe hooga.

N.-ltn. Laas R. — Sidepat 1,75 m. 2. Rms. Klein K. — Sidepat. 1,75 m. 3. N.-ltn. Mägi R. — 8. üks. jal. pat. 1,75 m. 4. Kadett Oja R. — Sõjakool 1,65 m. 5. II j. m. Saaretok P. — Merivägi 1,65 m. 6. Noor Martins E. — 9. pat. 1,65 m. Rms. Sule G. — väljaspool võistlust 1,80 m. (uus kv. rekord — endine 1,75 m.).

Kaugushüpe hooga rakmeis sv. seitsmev.

N.-ltn. Mägi R. — 8 pat. 5,30 m. 2. N. a. o. Karu K. — Allohv. kool 5,06 m. 3. V. a. o. Tõnts E. — 10 pat. 5,05 m. 4. N.-ltn. Luha A. — 10. pat. 4,99 m. 5. N. a. o. Baborin A. — 1. rüg. 4,91 m. 6. N.-ltn. Eddor J. — Ratsarüg. 4,91 m.

60 m. jooks rakmeis sv. seitsmevõistlejatele.

N.-lt. Mägi R. — 8. pat. 8,7 s. 2. V. a. o. Ratnik K. — Allohv. kool 8,8 s. 3. N. a. o. Anupõld R. — Allohv. kool 8,8 s. 4. N.-ltn. Veborn A. — 1. soomusr. rüg. 8,9 s. 5. N.-ltn. Luha A. — 10. pat. 9,0 s. 6. N.-ltn. Tentson V. — Ratsarüg. 9,0 s.

Teatejooks 5×500 m. ratmeis.

1. Kaitseväge ühend. õppeas. meeskond (Allohv. kool) — 6:45,4, uus kv. rekord (endine 7:05,2 s.). 2. I. diviisi meeskond (1. rüg.) 6:54,7. 3. 3. diviisi meeskond (Skouts pat.) 7:14,6. 4. Merejõudude meeskond (Merekindl.) 7:29,0. 5. 2. diviisi meeskond (Ratsarüg.) 7:38,3.

Jalgpallivõistlus.

1. diviis — 3. diviis lõppes 3:0 3. diviisi kaotus, poolaeg 0:0.

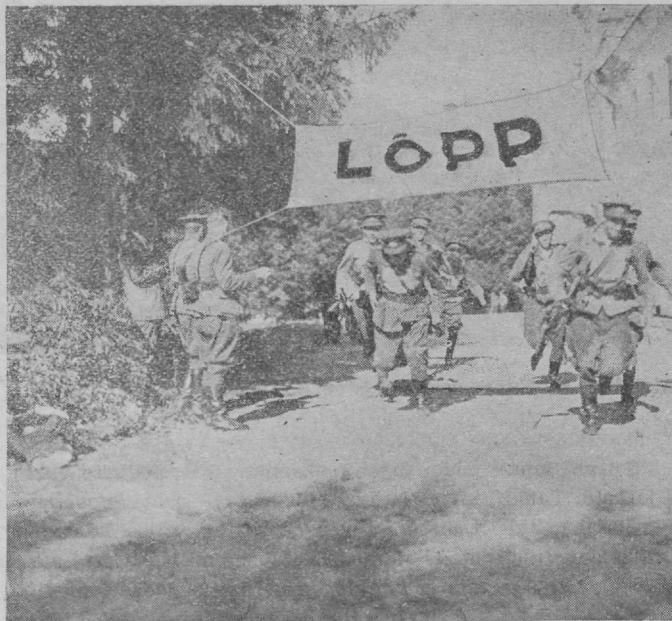
Diviiside punktide vahekorid.

1. diviis — 22 p., 2. diviis — 160 p., 3. diviis — 155 p., Kv. ühend. õppeas. — 199 p., Merejõud — 124 punkti.

Tulemused 30. augustil.

10 km. jalgrattasõit. (Vaba riietus).

Noor Kangro F. — 3. diviis (Kalevi pat.) aeg: 17:22,2. (Uus kv. rekord, endine 17:39,9 rms. K. Silberg (Pioneerpat.) 1927). 2. Kuhlberg K. — 2. diviis (7. rüg.) poole ratta võrra järel. 3. Noor

Jao orienteerimisjooksu lõpp Harku mõisa hoone ees, kus oli ka jooksu algus. Paremal: mehed „orienteerivad“.

meistermeeskond. Nii on see jalgpallis, orienteerimisjooksus jne. Ka punktide arvestamisel oli tehtud uus kord. Varemalt võeti arvele ainult kuuks kohta, nüüd aga kohti nii palju kui on võistlejaid. Varemalt tulid provintsist mehed pealinna ja kadusid siin ära, et paar päeva head elu elada, kuna paljudel lootusi ei olnud tulla esimese kuue hulka. Nüüd oli igal üksusel huvi punkte võita ja esindajad juba hoolitsesid selle eest, et kõik mehed väljas olid. Nii tuligi siis sel aastal, et ühtki puudumist ei märgitud.

Võistlused sooritati haruldaselt ilusa ilmaga. Katsete avamist reedel toimetati pidulikult riigivanema O. Strandmani ja teiste valitsuse liikmete juuresolekul. Auhindu jagas pühapäeval välja kaitseminister O. Köster, kuna kaitsevägede maavõistlust jalgpallis Soomega jälgimas oli ka kohalik Soome saadik A. Vuorimaa.

Võistlustel on tasapind tublisti tõusnud ning saavutati 13 uut kaitseväge rekordi, mis on juba haruldane asi. Eriti suurt huvi pakkusid võistlejatele kui ka pealtvaatajatele mitmevõistlused, mis mehi arendab igakülgset ja nõuab järjekindlat harjutamist mitmel alal. Ka oli huvi suur vehklemise ja jalgrattasõidu kui ka orienteerimisjooksu vastu, kus mõnigi üksus mitte õige tee valimise tõttu kaotama pidi.

Teatud üllatusi pakkusid möödunud võistlused. Diviiside, kaitseväge õppeasutuste ja mere-

poolt ei anna tulemust, kuigi keegi pealtvaatajatest-soomlastest veidi „lõbusas tujus“ karjub „maali“, „maali“, mis Soome keeles tähendab väravat. Hiljem läheb mees rohkem asarti ja hüüab „sinipoika, ärge nukkuge.“ Isegi ühel Eesti pealetungil ei kao mehe asart. Ta karjub ikka „maali, maali“. Kui aga silmab, et pealetung sünnib Soome värava all, ehmub ja kisab: „mitte maali.“

Eduväravaga Eestile algab ka teine poolaeg, mis Eesti meeskonnale õige kibedaks muutub. Soome on tublisti ülekaalus. Tihti pommitakse väravat, kus Bachman hästi päästab. Ikka ja ikka jälgib soomlasi ebaõnn. Siis tuleb eksitus Reinfeldti poolt ja H. Paal annab 11 mt. löögi. Selle toimetamisel palli pareerib Bachman. Pall läheb kättest latti, sealt uuesti väljale, kust soomlane selle peaga võrku lööb. Paal aga ei loe väravat. Kuna kogu löömine sündis vaevalt sekundi-poolteise jooksul ei suutnud ta vilet anda, et märkida teise soomlase trahvikasti jooksmist enne löögi toimetamist. Pall tuuakse väravast ja Eesti kaotus antakse vabalööki.

Edasi jätkavad soomlased pressimist, kuid endiselt tagajärjetult.

Enne mängu lõppu teevad eestlased vastupealetungi, mis ka uut ei anna ning sellega lõpebki mäng

Eesti kasuks 1:0.

Martin G. — 3. diviis (10. pat.). 4. Rms. Mikkel E. — 2. diviis (3. srtv. grupp). 5. Rms. Prisson A. — 1. diviis (1. rüg.) 6. V. a. o. Kadaja A. — 2. diviis (7. rüg.).

Jalgpallivõistlus.

2. diviis — 3. diviis lõppes 3. diviisi kasuks vahekorraga 7:1 (poolaeg 4:1, 3:0).

50 m. vabaujumine.

Noor Silbergleich U. — 2. diviisi srtv. 38,7 s. 2. Rms. Tanvald A. — Tallinna vahipat. 40,4 s. 3. Rms. Lunter J. — 1. rüg. 40,6 s. 4. Rms. Ernesaks O. — Kaitseväge staap 40,6 s. 5. Noor Toppi H. — 2. pat. 42,2 s. 6. N.-ltn. Sild V. — 1. rüg. 45,0 s.

200 mt. vabaujumine.

N.-ltn. Liiv F. — 2. soomusr. rüg. 3:29,0. (Uus kv. rekord, endine 3:50,2). 2. Rms. Lunter J. — 1. rüg. 3:30,2. 3. Rms. Tanvald A. — Tallinna vahipat. 3:33,5. 4. Noor Lillestern R. — 10. pat. 3:37,5. 5. Rms. Sarglepp T. — 1. diviisi srtv. 3: 38,2. 6. Noor Toppi H. — 2. pat. 3:40,4.

500 m. vabaujumine.

Rms. Sarglepp T. — 1. diviisi srtv. 9:42,5. (Uus kv. rekord — end. 10:31,7). 2. Rms. Tanvald A. — Tallinna vahipat. 9:48,8. 3. II j. m. Tružhinnin A. — Merevägi 10:16,7. 4. N.-ltn. Liiv F. — 2. soomusr. rüg. 10:17,2. 5. Spets. Leis R. — Merevägi 10:27,6. 6. Rms. Lunter J. — 1. rüg. 10:28,9.

50 m. vabaujumine sv. seitsmevõistlajale.

N.-ltn. Eddor J. — Ratsarüg. 46,7. 2. N.-ltn. Luha A. — 10. pat. 50,6. 3. V. a. o. Tõnts E. — 10. pat. 51,8. 4. N. a. o. Karu K. — Allohv. kool 53,0. 5. N.-ltn. Veborn A. — 1. soomusr. rüg. 53,4. 6. Veltv. Piir J. — Skouts pat. 56,1.

200 m. märkilaskmine sv. seitsmevõistlajale.

N.-ltn. Mägi R. — 8. pat. 40 silma. 2. V. a. o. Ratnik K. — Allohv. kool 38 s. 3. N. a. o. Karu K. — Allohv. kool 36 s. 4. Veltv. Piir J. — Skouts pat. 34 s. 5. V. a. o. Tõnts E. — 10. pat. 32 s. 6. N.-ltn. Veborn A. — 1. soomusr. rüg. 32 s.

Granaadiviske sv. seitsmevõistlajale.

N.-ltn. Mägi R. — 8. pat. 52 punkti. 2. N.-ltn. Veborn A. — 1. soomusr. rüg. 44 p. 3. V. a. o. Tõnts E. — 10. pat. 39 p. 4. N. a. o. Anupõld R. — Allohv. kool 37 p. N.-ltn. Luha A. — 10. pat. 33 p. 6. N. a. o. Baborin A. — 1. rüg. 30 p.

100 m. jooks 40 kg. liivakotiga rakmeis sv. seitsmevõistlajale.

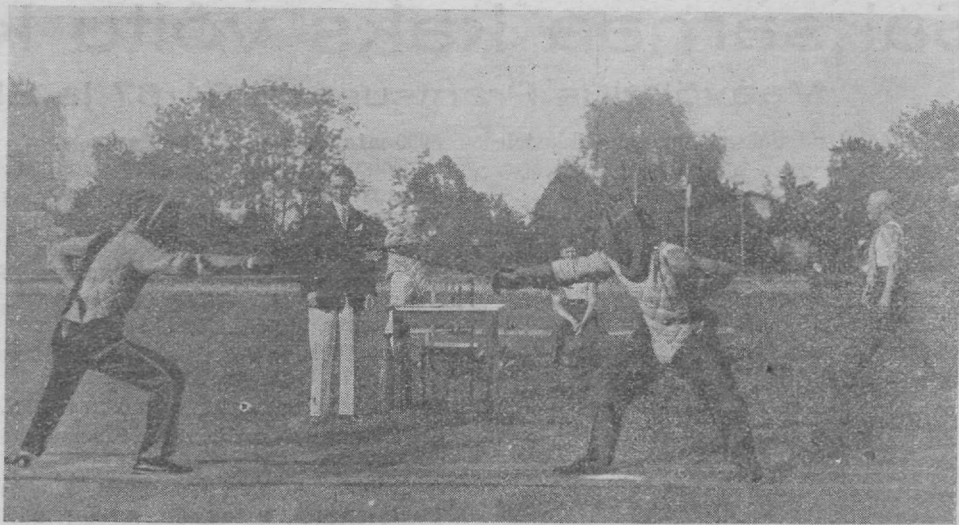
V. a. o. Tõnts E. — 10. pat. 19,0 s. 2. N. a. o. Karu K. — Allohv. kool 19,3 s. 3. N.-ltn. Mägi R. — 8. pat. 19,4 s. 4. Kapral Kuusental H. — 1. rüg. 19,6 s. 5. N.-ltn. Eddor J. — Ratsarüg. 19,8 s. 6. Veltv. Piir J. — Skouts pat. 20,0 s.

400 m. jooks.

N. a. o. Rattus V. — Allohv. kool 51,9 s. (Uus kv. rekord — endine 52,2 s.). N.-ltn. Herm A. — Allohv. kool 53,0 s. 3. N. a. o. Ferchen O. — Allohv. kool 53,0 s. 4. Veltv. Kesküll R. — Pioneerpat. 53,0 s. 5. N.-ltn. Israel R. — Merekindlus 54,4 s. 6. N. a. o. Kadak H. — Auto-tanki rüg. 54,5 s.

3000 m. jooks.

V. a. o. Kask A. — 1. jal. rüg. 9:13,2. (Uus kv. rekord — endine 9:30,9). 2. V. a. o. Koidu A. — 2. diviisi srtv. 9:14,4. 3. N. a. o. Tuuder A. — 1. rüg. 9:15,0. 4. Rms. Tasso A. — 1. rüg. 9:17,4. 5. V. a. o. Jakobson E. — Allohv. kool 9:23,2. 6. Kapral Kolk V. — Merekindlus 9:24,6.

Vehklemine espadronidel kaitseväge võistlustel. Kohtunikuna keskel K. Müür.

Kettaheide.

Veltv. Miller V. — Allohv. kool 36,28 m. 2. Rms. Määrits P. — 2. diviisi srtv. 36,01 m. 3. II j. m. Saaretok P. — Merevägi 35,00 m. 4. Rms. Lillental H. — 7. jalg. rüg. 34,97 m. 5. V. a. o. Toomepuu J. — Auto-tanki rüg. 34,89 m. 6. N. a. o. Karu K. — Allohv. kool 34,48 m.

Jalgpall.

1. diviis — Merejõud lõppes 4:1 Merejõudude kasuks (poolaeg 2:1 ja 2:0).

Diviisiide tulemused.

3. diviis — 348 punkti. 2. diviis — 342 p. Kv. ühendatud õppeas. — 332 p. 1. diviis — 317 p. Merejõud — 253 punkti.

Tulemused 31. augustil.

Meeskondadevaheline sv. viievõistlus rakmeis.

1) 2. diviisi meeskond (7. rüg.) 2) Kv. ühend. õppeasutiste meeskond (Allohv. kool). 3) 1. diviisi meeskond (1. rüg.). 3) 3. diviisi meeskond (Skouts pat.) 5) Merejõudude meeskond (Merevägi).

Jalgpallivõistlus.

1. diviis — kv. ühend. õppeasutis lõppes kv. ühend. õppeas. kasuks vahekorraga 7:0 (4:0). 2. diviis — Merejõud lõppes Merejõudude kasuks 8:0 (5:0).

Jalgpalli üldtulemus.

1) 3. diviisi meeskond (Pioneerpat.) 2) Merejõudude meeskond (Merevägi). 3) Kv. ühendat. õppeasutiste meeskond (Allohv. kool). 4) 2. diviis (Ratsarüg.) 5) 1. diviis (1. soomusr. rüg.).

25 klm. rattasõit.

V. a. o. Kadaja A. — 7. rüg. aeg 53:13,4. (Uus kv. rekord — end. 56 m 42,4 s.) 2. Rms. Puum A. — 1. soomusr. rüg. 3. Noor Kangro F. — Kalevi pat. 4. Rms. Ausmees A. — 1. rüg. 5. N. a. o. Annok O. — Allohv. kool. 6. Noor Sukk K. — 4. srtv. grupp.

100 m. jooks.

N. a. o. Kadak H. — Auto-tanki rüg. 11,4 sek. 2. N. a. o. Rattus V. — Allohv. kool 11,5 s. 3. Veltv. Kesküll R. — Pioneerpat. 11,6 s. 4. N. a. o.

Ferchen O. — Allohv. kool 5. N.-ltn. Paide V. — Ratsarüg. 6. Aspir. Strömberg H. — Sõjakool.

Sv. seitsmevõistlus.

N.-ltn. Mägi R. — 8. pat. 2. V. a. o. Tõnts E. — 10. pat. 3. N. a. o. Karu K. — Allohv. kool. 4. N.-ltn. Veborn A. — 1. soomusr. rüg. 5. V. a. o. Ratnik K. — Allohv. kool. 6. N.-ltn. Eddor J. — Ratsarüg.

Odaviske.

Rms. Lillental H. — 7. rüg. — 54,85 mt. 2. Rms. Usai H. — 1. diviisi srtv. — 53,11 mt. 3. N.-ltn. Frei N. — Kv. üh. õppeas. staap — 51,8 mt. 4. N.-ltn. Leeber E. — 3. pat. 5. Noor Martens E. — 9. pat. 6. N.-ltn. Tammemägi R. — Auto-tanki rüg. Rms. Sule G. — väljalpool võistlust (Uus kv. rekord 59,95 mt., endine 55,65 mt.

Kaugshüpe hooga.

Noor Jakobson A. — 2. pat. 6,44 mt., 2. N. a. o. Rattus V. — Allohv. kool 6,43 mt., 3. N.-ltn. Herm A. — Allohv. kool 6,29 mt. 4. N.-ltn. Mägi R. — 8. pat. 5. N.-ltn. Kurvits O. — Skouts pat. 6. V. a. o. Raudsepp T. — Merekindl. Eraauhind Noor Laabent Ed. — väljalpool võistlust (Uus kv. rekord) 6,73 mt., endine 6, 52 mt.

10.000 m. jooks.

Rms. Tasso A. — 1. rüg. 35:04,0. 2. Rms. Sams R. — Sidepatalj. 35:17,2. 3. N. a. o. Jakobson E. — Allohv. kool 35:39,6. 4. N. a. o. Pily A. — 7. rüg. 5. N. a. o. Veske A. — Vahipat. 6. N. a. o. Tui J. — 1. rüg.

5×1000 m. teatejooks.

1. diviis (1. jal. rüg.) 13.59,0. Kv. ühend. õppeas. (Allohv. kool) 14:22,4. 3. diviis (Skouts pat.) 2. diviis (7. rüg.)

Vehklemine espadronidel.

V. a. o. Talkop H. — Allohv. kool. 2. N.-ltn. Kull F. — Ratsarüg. 3. Veltv. Oronok K. — Distiplinaarkomp.

Vehklemine täakidel.

V. a. o. Lill J. — Skouts pat. 2. Leitn. Ausmees E. — 1. rüg. 3. N. a. o. Teever V. — 4. pat.

Üldpunktide seis:

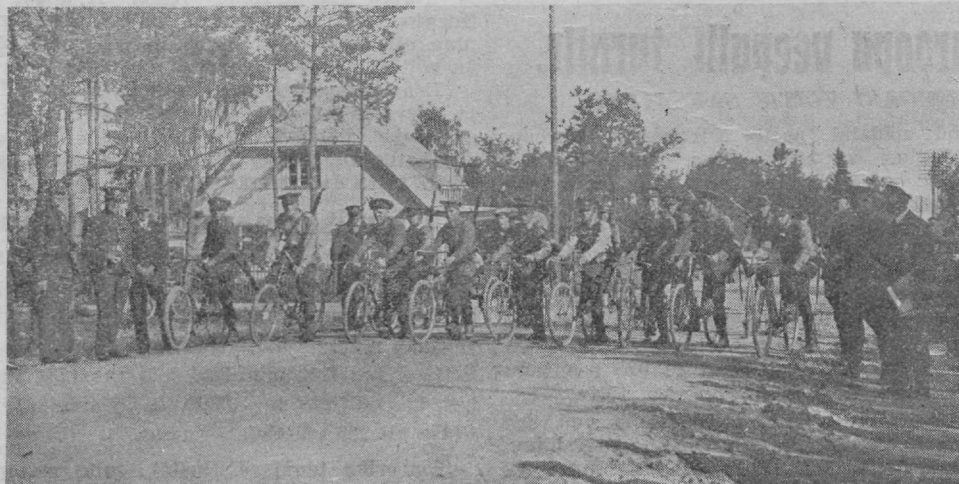
1. diviis — 615 punkti. 2. diviis — 673 p. 3. diviis — 703 p. Kv. ühend. õppeas. — 673. Merejõud — 360 punkti.

L. Morin surnud.

Prantsuse sportlane L. Morin on surnud. See lühike teade ei ütle palju. Õigem mitte midagi, sest praegu ei tunta Morini nime. Teda peeti aga Prantsuse suuremaks sportlaseks ja omal ajal oli ta nimi kõigile tuntud.

Sündis St. Briensis 25. aug. 1877. a. Juba 18-aastasena oli ta silmapaistev sportlane ja inglaste lemmik. Omas haruldaselt ilusa keha. Võistlustel oli tal ainus taktika: algusest lõpuni sõita jalgrattal ühetugevusel. Ainult harva arendas ta viimasel sajal meetril kohutava kiiruse. 1895 a. võitis esmakordselt „Grand Prix“. Kaheksa päeva hiljem võitis kuulsat Bankerit. Järgmistel aastatel võitis tolaeagseid paremaid mehi ja 1898. a. tuli Prantsuse meistriks. Sõjaväeteenistuse järele ei suutnud enam pakkuda seda, mis oli varem. Ometi on ta silmatorkav mees selle tõttu, et kolm korda järjest võitis „Grand Prix“.

Kord teenis Morin ülespidamist kaupmehena, hiljem aga hakkas ametnikuks, kellena ka lõpuks suri.

25 klm. rattasõidu start Järvel.

Saksamaa kaks võitu kergejõustikus.

Maavõistlus Prantsusega 84:67 ja Shveitsiga 88,5:45,5.

Läinud nädalal oli Saksa kergejõustiklastele rakse, kuna tuli korraga pidada kaks maavõistlust: üks Prantsuse vastu Hannoveris ja teine Shveitsi vastu Freiburgis. Prantslastega peeti järjekorraliselt viiendat võistlust 25.000 pealtvaataja jälgimisel, kuna Shveitsi vastu oli kohamine arvuviselt kümnes 3000 pealtvaataja ergutusel. Seni on prantslasi igal maavõistlusel suudetud võita ja nüüd isegi 23 punkti ülekaaluga. Huvitavam number oli Hannoveris 1500 meetri jooks, kus prantslane Ladoumegue maa lõpetas 3 sekundiga üle ilmarekordi aja ning sakslased võitjast kuni 50 meetrit maha jäid. Äärmise ägedusega sooritati 5000 meetri jooks, kus 4990 mtr. veel teada ei olnud, kas võidab prantslane Boitard või sakslane Petri. Alles viimased kümme meetrit andsid 0,3 sek. edu prantslasele.

Prantslased saavutasid võistlustel uue teivas-hüppe rekordi 4 mt. Ramadier poolt. Võistlus lõppes 84:67 punktiga Saksa kasuks.

Maavõistlusel Shveitsi vastu oli sakslaste täieline ülekaal ja nende vastased suutsid ainult tõkkejooksus tulla esimesele kohale, kuna teisi kohti saadi 2: tõkkes ja ketas, kuna kõrguses 2. ja 3. koht tehti pooleks. Maavõistlus andis 88½:45½ punkti Saksa kasuks.

Tehnilised tagajärjed Prantsusega maavõistlusel olid:

- 100 mt.: Jonath, S., 10,7; Körnig, S., 10,7; Auvergne Pr. 10,9 Monreon, Pr.
 200 mt.: Gillmeister, S., 22. Borchmeyer, S. 22,1 Auvergne, Pr. — 22,1 Beigbeder, Pr. 22,5.
 400 mt.: Engelhard, S., 49,4; Moulines, Pr., 49,6; Kisters, S., 49,6 Dickely, Pr., 49,9.
 800 mt.: Danz, S., 1:53,3; S. Martin, P., 1:53,7 Keller, P., 1:53,9; Müller, S., 1:55.
 1500 mtr.: Ladoumegue, P., 3:54,6; Leduc, P., 4:01,1; Vichman, K., 4:01,3; Krause, S.

- 5000 mt.: Boitard, P., 15:01,2; Petri, S., 15:01,5 Coignet, P., 15:48,7; Helber, S., 16:18,3.
 Kaugus: Köchermann, S., 7,37; Mölle, S., 7,18; Barlier, P., 6,81; Heine, S., 6,59.
 Teivas: Ramadier, P., 4,00; Vegener, S., 3,90; Vintousky, P., 3,80; Stechemesser, S.
 Oda: Mäser, S., 65,02; Veimann, S., 58,56; Gassner, P., 56,0 Noel, Pr.
 110 mt. tõkkes: Velscher, S., 15,6; Trossbach, S., 15,7; Roth, Pr. 16,0; Adelheim, Pr., 16,1.
 4×100 mt.: Saksa 41,4; Prantsuse 41,7.
 4×400 mt.: Saksa 3:17,8; Prantsuse 3:19,7.
 Kõrgus: Menard, P., 1,91; Philippon, P., 1,88; Ladevig, S., 1,86; Rosenthal, S., 1,84.
 Kuul: Hebler, S., 14,90; Sievert, S., 14,69; Noel, P., 14,62; Vinter, P. 13,62.
 Ketas: Vinter, Pr., 47,92; Noel, Pr., 46,01; Hoffmeister, S., 45,81 ja Paulus, S., 44,31.

Saksa-Shveitsi maavõistlusel olid tulemused:

- 100 mt. Geerling, S., 10,9; Eldracher, S., 10,9; Goy Shv. 11,0; Vogel, Shv. 11,2.
 200 mt.: Geerling, S., 22; Eldracher, S., 22,2 Vogel, Shv. 23,6; Souther, Shv. 23,6.
 400 mt.: Möller, S., 50; Single, S., 50,1; Strebi, Shv. 50,1; Goldfarb, Shv. 50,3.
 800 mt. Lefeber, S., 1:57,8; Paul, S., 1:58,6; Schwebel, Shv., Zaugg, Shv.
 1500 mt. Neu, S., 4:06,8; Schilgen, S., 4:08,7; Oschvald, Shv., 4:12; Rydegger, Shv., 4:15,2.
 5000 mt.: Schaumburg, S., 15:30,4; Holthuis, S., 15:30,7; Cardinaut, Shv., 16:19,6; Wehrli, Shv., 16:21,8.
 4×100 mt.: Saksa — 42,8; Shveits — 43,6.
 Kuul: Dobermann, S., 14,30; Seraidaris, S., 14,25; Zeli, Shv., 13,21; Vogler, Shv., 13,19.
 Ketas: Hänchen, S., 43,62; Conturbia, Shv., 42,72; Sarandaris, S., 39,72; Hünenberger, Shv., 39,37.
 Oda: Barth, S., 61,43; Schnakertz, S., 60,23; Jundt, Shv., 52,98; Schild, Shv.

Maailma nobedaim naine kanadalane miss Myrtle Cook, kes 100 meetris püstitas uue ilmarekordi ajaga 11,8 sek.

Teivas: Reeg, S., 3,90; Speck, S., 3,50; Kirchofer, Shv., 3,40; Lüscher, Shv.

Kaugus: Dobermann, S., 7,28; Scheck, S., 7,11; Gschwind, Shv., 6,92; Sutter, Shv., 6,70.

Kõrgus: Boneder, S., 1,86; Böwing, S. ja Stauber, Shv., 1,75; Pfenniger, Shv., 1,70.

110 mt. tõkkes: Stauber, Shv., 16,5; Lücher, Shv., 16,7; Beschetznik, S., Barth, S.

4×400 mt.: Saksa, 3:24,8; Shveits 3:26,4.

Inglismaad 5:2. Prantsuse-Rootsi 2:0. Ungari-Belgia 6:1 (5:1). Saksa-Inglise 5:1. Ungari-Saksa 4:1. Prantsuse-Belgia 3:2. Rootsi-Inglise 5:1.

Euroopa meistriks tuli Ungari 5 võiduga, mis andis 10 punkti. Väravaid 37:11. Järgnevad: Saksa 8 p. 27:6; Belgia 4 p. 13:16; Prantsuse 4 p. 9:30; Inglise 2 p. 13:25 ja Rootsi 2 p. 10:21.

Kalev kaotas Viipuris.

(Traaditeel meie kirjasaatjalt.)

Viipuri, 4. septembril. Eile külastas Viipuri „Sudetit“ Tallinna „Kalevi“ jalgpalli meeskond, kes saabus otseühenduse aarik „Strassburgiga“: Võistlusel tuli võitjaks „Sudet“ — 3:0 (2:0). Teisel poolajal oli Kalevi meeskond püsivalt ülekaalus ning surus vastase oma poolele. Kuid ei saavutatud värvavat ilusale mängule vaatamata.

PÄRNU „TERVIS“ NARVAS.

Pühapäeval, 31. aug. kohtasid Pärnu „Tervis“ ja Narva Tennis-Hokey Klubi A klassi poolfinaalis. Pärnu „Tervis“ näitas ilusat mängu, ning oli T. H. K-st klass parem, mida tõendab ka võit 5:1 Pärnu „Tervise“ kasuks.

Esmaspäeval, 1. sep. kohtasid Pärnu „Tervis“ ja Narva „Võitleja“. Vaatamata sellele, et Narva „Võitleja“ pühapäeval Tallinnas Tall. „Sportdiga“ tugeva mängu maha löi, suudeti pärnlasi siiski võita 4:2 vastu.

Ujumise maraton Torontos.

Iga aasta peetakse Toronto juures Kanada Ontario järvel ujumise maratoni, kus maa pikkus on 24.135 meetrit. Käesoleval aastal tuli seal võitjaks ameeriklane Marvin Nelson, kes maa kattis 7 tunni 43 min. 36,2 sek. Sakslane Vierkopper, kes võitjaks tuli 1927. a., jäi nüüd viiendaks. Üldse oli 200 võistlejat ujumas.

Ameerika tennisvõistlustel tulid meespaarimängus meistriks Lott-Doeg, kes lõpumängus võitsid ilmameistreid Allison-van Ryni 8:6, 6:3, 4:6, 13:15, 6:4.

Narvas saavutati:

kaugust 6,88, 100 mt. 11,3, 400 — 53,7, kolmikut 13,81.

Narva kaitseliidu poolt 27. ja 28. augustil korraldatud omavalitselistel spordivõistlustel kujunesid mitmes alas tagajärjed päris üllatusrikkaks. Seati üles ka üks uus Eesti kaitseliidu rekord, nimelt kaugushüppes — tagajärjega 6,88 (end. A. Klumbergi nimel 6,72). Võistluse korraldus polnud aga kuigi ladus; mõned kohtunikud ei tunnud võistlusmäärausi, puudus stardipüstol jne. Võistlejail oli aga hoogu ja indu, mida soodustasid ilusad ilmad.

Üldiselt kujunesid tagajärjed:

Erikläss:

- 100 mtr.: 1) mlv. Bolzak 11,3, 2) mlv. Küttis 2 mtr. taga; 3) mlv. Topmann rinna osa.
 400 mtr.: 1) O. Topmann 53,7, 2) Küttis 54,7, 3) Bolzak 57,2.
 Kaugus: 1) Küttis 6,88 — uus rek., 2) Bolzak 6,46.
 Kõrgus: 1) Küttis — 165.
 Kolmik: 1) Küttis 13,81, 2) Pruun 12,18, 3) Meerbach 12,15.
 B. kl.: 100 mtr.: 1) Meerbach 12,6, 2) Jordan, 3) Pruun.

N. Küttis, parim kolmikhüppaja.

- 400 mtr.: 1) Jordan 59,0, 2) Säck 59,7, 3) Meerbach.
 3000 mtr.: 1) Säck 10:20,4, 2) Kalamees, 3) Anijaago.
 Kuul: 1) Küttis 10,63, 2) Hindus, 3) Veidendam.
 Ketas: 1) Küttis 29,99, 2) Kabral 29,30, 3) Veidendam 29,29.
 Oda: 1) Kabral 40,99, 2) Küttis 38,42, 3) Veidendam.
 Kaugus: 1) Pruun 581, 2) Jordan 580, 3) Meerbach.
 Kõrgus: 1) Kulbas 145, 2) Pruun 145, 3) Alber 145.
 Teivas: 1) Kabral 280, 2) Pruun 270, 3) Alber.

Üldvõitjaks tuli eriklassi jooksudes Topmann, hüpetes Küttis. B. kl.: jooksudes Jordan, visketes Küttis, hüpetes Pruun.

Euroopa veepalli turniir.

UNGARI VÖITIS SAKSA EES.

Läinud nädalal peeti Nürnbergis Euroopa meistrivõistlusi veepallis. Osa võttis üldse 6 meeskonda, kes kõik üksteisega läbi pidid mängima. Ägedam võistlus oli Saksa ja Ungari vahel. Enne mõlemi kohtamist viimasel päeval oli kumbagil 4 võitu, seega 8 punkti ja väravate vahekord isegi Saksa kasuks. Viimane lootis ka lõpumängu võita ja tulla Euroopa meistriks. Kuid Ungari tuli võitjaks Saksa üle ja sellega meistriks. Üksikud mängud olid:

Saksa võitis Prantsusmaad 11:0; see tagajärg oli esmakordne oma vahekorra tõttu.

Ungari võitis allahinnatud Inglismaad 8:4. Belgia löi Rootsit 4:2, kuigi viimane veel läinud aastal Saksat löi 3:1. Saksa-Belgia lõppes 3:1 (1:1) Saksa kasuks. Ungari löi Rootsit 7:3 (4:3). Inglismaa-Prantsusmaa 5:2 (1:1). Saksa-Rootsi 7:0. Ungari-Prantsusmaa 12:2. Belgia-

Williamsi 10,3 s. kinnitatakse?

Hiljuti tõi ajakirjandus teate, et kanadalane Percy Williams on purustanud senise ilmarekordi 100 meetri jooksus ja püstitanud uue 10,3 sekundiga. Algul paistis see teade kahtlasena, nagu kõik teated uute ilmarekordide kohta, kus tihti vead ette tulevad ja sellega esialgne lootus vette langeb. Williamsi rekordi kohta on nüüd tulnud uuemad teated Kanadast. Need teated on täpsed ja tõendavad ilmarekordi püstitamist.

Nimelt peeti Torontos kergejõustiku võistlusi. Williamsil tuli jooksta viie Kanada parima sprinteri seltsis. Võistlus oli kõva kuni poole maani, kus kuus meest püsisid ühel kaugusel. Alles teisel poolel maast suutis olümpia võitja end lahti rebida ja jooksu lõpetada 3 yardi enne Johnny Fitzpatrickut ja Ralph Adamit. „See jooks oli mul kõige kõvem sel aastal,“ tähendas võitja Ma tunnen end täielikult vormis. Aga ma ei soovi elus teist maad jooksta kui 100 meetrit.“ Kohapeale jooksmist mõõdeti maa veel kord ametlikult üle, kus selgus, et kaugus on täpne. Ka avaldanud tuln soodustust ega ebasoodustust jooksule. Sellega on nüüd loota, et Vancouveri sprinteri aeg leiab ametlikult kinnitamist ilmarekordiks.

Percy Williamsit kantakse peale võitjaks tulemist kätel.

Petkiewicz sai Soomes lüüa.

Kaotas Nurmile, Virtasele ja Purjele.

Soomes kergejõustiklased ei maga, vaid võistlused käivad hoogsalt ja pinevusega. Viimast suurendavad veel üksikud väljamaalased, kes siis võistlustele tuhandeid pealtvaatajaid kokku meelitavad.

Soomlaste viimaseks tõmbenumbriks oli Poola jooksja Petkiewicz'i kohtamine Soome parimatega: Paavo, Nurmi, Virtanen ja Purje. Nurmi tahtis kodumaal tasuda kaotust, mis ta läinud aasta Varssavis vastu võtma pidi Petkiewiczilt.

5000 mt. peal jooksid 8 meest. Jooks algas keskmise tempoga, kuna 400 mt. aeg oli 1:10. Järjestus: Virtanen, Lahtinen, Nurmi, Petkiewicz, Kössi, Toivonen, Kaila ja Loivunhalho. Teise ringi aeg oli 2:21. Lehtinen asub ette ja temal on kilomeetri aeg 2:57. 1500 mt. aeg 4:24 on Kössilt, kuna 2000 mt. Nurmil 5:54. Selle järele eraldub trio, kuhu kuuluvad Nurmi, Virtanen ja Petkiewicz. 3000 mt. aeg 8:52 ja 4000 mt. 11:51. Selle vahel on juba kaks soomlast end poolakast lahti rebinud, kellega tekib vahemaa 40—50 mt. Võistlus kestab Nurmi ja Virtase vahel, kes tihti rind-rinnaga kõrva jooksevad. Alles lõpuringil paneb Nurmi end maksma ja lõpetab jooksu esimesena, ajaga 14:40,7. Virtase aeg 14:41,5. Petkiewiczil 15:01; Kössi — 15:08,4; Toivonen — 15:09,6.

Samal päeval olid tagajärjed:

800 mt.: Kiviaho — 2:01,2; Suomela — 2:03; Jansson — 2:03,6.

10×100 mt. teatejooks: HKV — 1:48,7 (uus Soome rekord). JFK — 1:54,5.

110 mt. tõkkeid: Sjöstedt — 15,2.

Ketas: Kivi — 47,10; Vaalomo — 44,58; Kenttä — 44,39. (Üheksa mehe tagajärg oli üle 40 mt.)

Kaugus: Kotkas — 6,90; Gustafsson — 6,73; Airila — 6,72.

Teisel päeval oli võistluste surnumbriks

**PETKIEVICZI KOHTAMINE E. PURJEGA
3000 MT. JOOKSUS.**

Mõlemad kanged mehed jooksevad koos, mis pealtvaatajate närve tublisti pingutab. 400 mt. aeg on 64 sek., 800 mt. 2:12, 1000 mt.: 2:45,5; 1500 mt. 4:10; 2000 mt. — 5:36. Lõpuks suudab soom-

lane ka siin end maksma panna ning paarikümne meetrilise edumaaga võitjaks tulla. Ajad: E. Purje — 8:24,7; Petkiewicz — 8:27,8. Isohollo — 8:36,6; Suomela — 8:58,2; V. Taimisto — 9:04,6.

Teised sama päeva tagajärjed olid:

1000 mt.: Mickelson — 2:33,9; Grönholm — 2:36,4; Henrikson — 2:37,3;

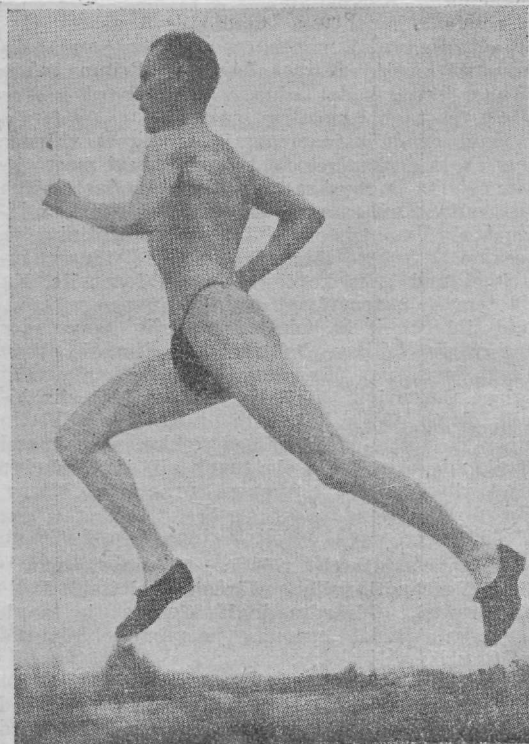
100 mt.: Koponen — 11,1; Vahtera 3 mt.; Husgafvel — 3,1 mt.

400 mt.: Vilen — 49,3; Huhta — 50,0; Janson — 51,1.

400 mt. tõkkeid: Rantala — 58,1; Turpeinen — 59,4; Korhonen — 59,6.

Oda: M. Järvinen — 71,21; P. Johansson — 61,03; Bauer — 60,56.

Kõrgus: Dahlman — 190; Ekström — 180; Peräsalo — 175.

P. Nurmi — „lendav“ soomlane.

Charles Hoff tahab ilmarekordi purustada.

Kümnevõistluses üle 8400 punkti.

Charles Hoff on läinud nädalal Sandefjordiis peetud võistlustel teivast hüpanud 416 sm. Järgmine kõrgus oli tal 432. Selle sooritamisega läks ta kaks korda üle, kuid hiljem riivas käsivarrega latti, millega ka viimane alla kisti.

Edasi on aga Hoffil kindel soov soomlase Äki Järvis poolt püstitatud 10-võistluse ilmarekordi purustama hakata vaatamata sellele, et rekord juba 8400 punktile viidud. Hoffi kavatses selleks võistelda Rootsis, kust nõusolek võistluste korraldamiseks saadud. Ka on Norra liit oma õnnistuse selleks kaasa annud, kuigi Hoffil hulk sekkeldusi olnud oma asjaarmastaja õiguste pärast.

USA-INGLISMAA.

Chicagos peeti USA-Inglismaa maavõistlust kergejõustikus ning võitjaks tuli USA. Tähtsamad esikohad olid: Kuul: Brix, USA — 15,34; kõrgus: Mardy, USA — 196; vasar: Black, USA, — 49,45; kaugus: Baes, USA — 710; teivas: Warne, USA — 409; oda: Lay, Uus Meremaa — 63,06; kolm miili: Evenson, Inglismaa — 14:34. Punkte sai U. S. A. 9 Inglise 5 vastu.

SOOME MEISTRID TENNISES.

Soomes lõppenud tennise esivõistlused andsid meistriteks:

meeste üksikmäng: H. Ingman,
naiste üksikmäng: prl. A. Brunou,
meeste paarismäng: H. Ingman ja A. Lansiai.
naiste paarismäng: prl. prl. A. Brunou ja R. Olander,
segapaarismäng: prl. A. Brunou ja B. Grotenfeldt.

— Prantsuse teivashüppe rekord on 3,98 mt. peale viidud Ramadier hüppega. Viimane parandas enda rekordi 2 sm. võrra.

Kehakultuuri sihtkapitali valitsus palub kõiki organisatsioone, kes soovivad 1930/31. a. hooajal korraldada sihtkapitali valitsuse toetusel maadlus-, poksi-, tõste- ja võimlemiskursusi, esineda sellekohase sooviavaldusega hiljemalt 17. septembriks k. a. Sihtkapitali valitsus.

Montevideo

jalgpalli ilmameistri võistlused.

(„Spordileht“ Lõuna-Ameerika kirjasaatjalt.)

18. juulil avati uus staadion suure pidulikkusega — presidendi, valitsuse, diplomaatide ja hulga auvõõraste juuresolekul.

Peale avamist mängis

URUGUAY PERU'GA 1:0,

mida jälgisid 80.000 pealtvaatajat, mis seni rekordiline arv Montevideos.

Algmäng uruguaylaste käes, millele järgneb „korner“, mida Urdinarrain peaga Petrone kätte juhhib. Peru kaitsel oli tublisti tööd vastase ajajateleini atakide hävitamiseks. Vahepeal lühikene domineerimine Peru poolt. Jällegi Uruguay surub. Kasutada uus „korner“, mis äpardus. Siit peale kohanesid meeskonnad ja mäng muutus lahtisemaks, liikuvamaks, sisurikkamaks.

15 min. saavutab Uruguay ainsama võiduvärava Castro löögist. Ennekuulmata võiduhüüded pealtvaatajate poolt, lasti rakette jne.

Nii võitis siis omas esimeses kohtamises Uruguay õige napilt. Selle vastu aga oli mäng kõrgeklassiline. Paremad mehed väljal olid Nasazzi, Andrade, Gestido ja Urdinarrain. Perulastel kaitses ja väravavaht olid väljapaistvamaist.

19. juulil võitis

ARGENTIINA MEXIKOT 6:3 JA CHIILI

PRANTSUSMAAD 1:0.

40.000 pealtvaataja ees võitis Argentiina meeskond õige ülekaalukalt. Kõik kuus väravat, mis argentiinlased löid, olid toimetatud, peale kahe, kõik kaugelt, väljaspool karistuseala. Meeskond just vastuoksa — löid kõik kolm väravavahi alast.

CHIILI JA PRANTSUSE

vahelises mängus saavutasid ameeriklased alles teisel poolajal võiduvärava.

Mõlemad mängud olid huvitavad. Prantslased mängisid seekord halvemini kui Argentiina vastu.

20. juulil saavutas

BRASIIILIA VÖIDU BOLIIVIA ÜLE 4:0 JA PARAGUAY LÖI BELGIAT 1:0.

Esimene mäng oli õige vaene ja pakkus vähe meeoleolu pealtvaatajatele. Boliivia mängib pea-

aeu tehnikata — tormamise mängu. Ka Braasiilia on omast endisest võimest (mõned aastad tagasi) allamäge läinud.

Teine mäng aga oli juba huvitavam ja sisurikkam. Belglased mängivad kiirelt ja tehnika mängu, kuid värava löökidega viivitavad kaua ja sellega kaotavad palju. Siiski, Belgia on üks paremaid meeskondadest Euroopas, kes osa võtab võistlustest.

Paraguay on tugev meeskond ja vaevaline võit Belgia üle ei kõnele palju, kuid siiski esimene näitas paremat mängu.

URUGUAY VÖITIS RUMEENIAT 4:0.

Ainuke mäng, mis 21. juulil peeti, oli Uruguay ja Rumeenia vahel, kus ameeriklased ülekaalukalt võitjaks tulid.

Rahvast oli murruna kokku tulnud, mil puhul langes sisse osa staadioni müürist. Oigemini — ei langenud, vaid rahvas, kes oli sunnitud ruumipuudusel ukse taha jääma, lõhkus staadioni seinu ja piletikassasid. Kujutage ette, milline isamaalsus ja huvi on inimestel, et aga oma meeskonna mängu pealt näha — kas või elu.

Uruguay mängis palju paremini kui Peru vastu. Rumeenia, kes seni hästi on esinenud, ei paistnud oma hiilgusega väljagi. Üldiselt oli mäng põnev ja huvitav.

ARGENTIINA VÖITIS CHIILIT 3:1.

40.000 pealtvaataja ees lõi 22. juulil Argentiina Chiilit 3:1. Mäng oli sisurikas. Argentiinlased domineerisid oma tehnikaga toore Chiili üle ülekaalukalt. Kolme minuti jooksul esimesel poolajal lõi Stabile (argent.) kaks väravat. See on juba rekord!

Seega jõudis Argentiina siis poolfinaali.

Toon huvipärast esile siin väravakütte, kes tänaseni on maailmameistri võistlustel lõõnud väravaid, järgmised:

Stabile (Argent.) — 5 väravat, Patenaude (USA) — 4 v., Beck (Jugosl.) — 3 v., Macchiot (Prants.), Zumelzu (Argent.), Galliano (Meksiko), Stanciu (Rumeenia), Vidal (Chiili) ja Subiabe ((Chiili) — 2 väravat. Teised on lõõnud ühe värava.

Jalgratta esivõistlused Brüsselis.

Linnapea Ad. Max ütles „teretulemast“ kongressi delegatsioonidele.

Brüsselis, 24. aug. lõppes siin rahvusvahelise jalgrattaliidu 52. kongress. See peeti raekojas, ühes vanaaegses gooti saalis. Peale kongressi peeti ka jalgratta ilmavõistlusi.

Kongressi avas linnapea Adolf Max. Selle järgi asub kongressi juhtima liidu esimees Léon Breton, kes on ühtlasi Prantsuse liidu esimees.

Kantakse ette, et 40 rahvusest, kes liidus esitatud, võtavad praegu osa järgmised: Saksa, Belgia, Taani, Hispaania, USA, Prantsuse, Suur-Briti, Hollandi, Itaalia, Luxemburg, Poola, Tšehhoslovakkia, Šveitsi ja Norra.

Belgia liit on üks vanemaist; asutatud 1882 a. ning on elavalt liidu töist osa võtnud.

Liitu soovib astuda Uus-Merimaa. Seal on kaks liitu: nii elukutselistele kui ka asjaarmastajatele. See tekitab mitmesuguseid vaelusi, sest arvatakse, et Uus-Merimaa võib ühes Austraaliaga liidus olla.

Asjaarmastajate liit võetakse vastu, kuna teise kohta täiendavat uurimist toimetatakse.

Esivõistlusi 1931. a. palub endale Taani, kuna liidu on 5-aastane juubel.

Järgneb Prantsuse liidu protest Bund Deutscher Radfahreri vastu sõitja Savelli asjus, kes on Prantsuse liidu poolt karistatud. Setelused sakslaste poolt rahuldavad prantslasi; samuti lahendatakse Marechali konflikt „Tour d'Italie.“

Ilmameistri võistlused rattasõidus 23.—31. augustini.

Kahekordne prantslaste võit kiiruse peale: Michard tuli 4. korda ilmameistriks elukutselistele ja Gérardin ilmameister (amatöör).

23. augustil algasid Brüsselis ilmameistri võistlused rattasõidus. Osa võtavad ligi 20 parimat jalgrattamaad. Võistlused peetakse nii profidele kui ka asjaarmastajatele.

Võistlusmaa pikkus oli 3 ringi, s. o. 1.080 m.

Asjaarmastajatel võistles 16 meest paari viisi. Vecrandfinaalist pääsesid läbi itaal. Pellizari, prantsl. Gérardin, ingl. Cozens ja taanl. Anderson. Neist esimene ja viimane langesid poolfinaalis välja.

Elukutselistele võistlusel oli samuti 16 meest rühkimas ilmameistri tiitlile. Poolfinaali pääsesid itaal. Piani, hollandl. Moeskups, prantsl. Michard ja taanl. Hansen. Jällegi langesid esimene ja viimane poolfinaalis välja, kuna Michard ja Moeskups kohtasid finaalis.

Senised meistrid on:

Asjaarmastajad:

1893. (Chicago) Zimmerman.

1894. (Auvers) Lehr.

1895 (Köln) Jaan Eden

1896 (Kopenh.) Reynolds. (Kopenh.) Bourrillon.

1897 (Glasgow) Schrader. (Glasgow) Arend.

1898 (Viinis) Paul Albert. (Viinis) Banker.

1899 (Montréal) Summersgill. (Montréal) major Taylor.

1900 (Pariis) Oidier-Nauts. (Pariis) Jacquelin.

1901 (Berliin) Maitrot. (Berliin) Ellegaard.

1902 (Rooma) Piard. (Rooma) Ellegaard.

1903 (Kopenh.) Reed. (Kopenh.) Ellegaard.

1904 (London) Hurley. (London) Lawson.

1905 (Auvers) Benyon. (Auvers) Poulin.

1906 (Genf) Verri. (Genf) Ellegaard.

1907 (Pariis) Devoissou. (Pariis) Friol.

1908 (Leipzig) Johnson. (Berliin) Ellegaard.

1909 (Kopenh.) Bailey. (Kopenh.) Dupré.

1910 (Brüssel) Bailey. (Brüssel) Friol.

1911 (Roomas) Bailey. (Roomas) Ellegaard.

1912 (New-York) Mac Dougall. (New-York) Kramer.

1913 (Leipzig) Bailey. (Berliin) Rutt.

Ilmasõda.

1920 (Anvers) Peeters. (Anvers) Splars.

1921 (Kopenh.) Andersen. (Kopenh.) Moeskups.

1922 (Liverpool) Johnson. (Pariis) Moeskups.

1923 (Zürich) Michard. (Zürich) Moeskups.

1924 (Pariis) Michard. (Pariis) Moeskups.

1925 (Amsterdam) Meyer. (Amsterdam) Kaufmann.

1926 (Milano) Martinetti. (Milano) Moeskups.

1927 (Köln) Engel. (Köln) Michard.

1928 (Budapest) Hansen. (Budapest) Michard.

1929 (Zürich) Mazairac. (Zürich) Michard.

1930 (Brüssel) Gérardin. (Brüssel) Michard.

Major Segrave „Miss England II“.

Peale major Segrave'i surma sai omale kuulsale „Miss Englandi“ lord Wakefield, kes andis paadi remonti, et see võiks jällegi rekorde purustada.

Nüüd teatab Inglise insener, kes tegi hiljuti inspeksiooni ja uuendusi „Miss Englandi“ mootorites, et nüüd võib võimas paat saavutada tunni kuni 200 klm.

Lord Wakefield on saanudki üle saja kirja ja pakkumise, kus isikud ja spordiühingud paluvad end juhtideks võtta ja „Miss Englandi“ uuesti võistlusele saata.

Lord Wakefield on hädas uue juhi leidmisega. Praegu ei ole veel leitud „seda“, kes võib ilma uhkemat „Miss Englandi“ juhtida.

Suurtest Miami, Potsdami ja Venedigo võistlustest võtab „Miss England“ jällegi osa.

Jaapanlased Viinis.

Jaapani kergejõustiklased näitasid järgmisi tagajärgi:

200 mt. Nakajima 22,4; 2. Jahn, Brünn.

1500 mt. Szabo, Ungari 4:07,4; 2. Strniste, Brünn 4:11,8.

5000 mt. Koziak, Brünn — 15:44; 2. Szesalek, Brünn — 15:45.

110 mt. tõkkes: Langmeyer, Viin, — 15,1; 2. Ivanaga, Jaapan, 3. Fujita, Jaapan.

4×400 mt.: Hakoah, Viin, — 3:31; 2. V. A. F. — 3:35,4.

Rootsi teatej.: Hakoah, Viin, — 2:02,8; Brünn — 2:03,6.

Kõrgus: Oda ja Kimura, Jaapan 180 sm.

Kuul: Jannausch, Viin, 14,12 mt.; 2. Joshisava, Jaapan, 13,20 mt.

Jaapani-Belgia maavõistlus.

Jaapanlased, kes peale Prantsusega maavõistlust pidid sõitma kodumaale, on leppinud Belgia maavõistluse pidamise asjus kokku. Võistlus peetakse 20. septembril.

Jaapanlased Zürichis.

Peale Prantsusega maavõistlust sõitsid Jaapani kergejõustiklased Zürich, kus osa võtsid võistlustest, kus tagajärjed olid:

100 mt.: Sasaki — Jaapan — 11,0; 110 mt. tõkkes: Fujita — Jaapan — 15,4; kuul: Vogler — Zürich — 13,52; 4×100 mt. teatejooks: Jaapan — 42,8; Zürich — 43,2; 800 mt.: Zaugg — Zürich — 2:01,6; teivas: Nishida, Jaapan, 3,85;

400 mt.: Goldfarb — Bern — 51,0; kõrgus: Kimura — Jaapan — 1,90; 200 mt.: Nakashima — Jaapan, 22,3; oda: Sumijoshi — Jaapan — 57,05;

kaugus: Oda — Jaapan — 7,07.

— **Taris on Pariisis** peetud võistlustel 800 mt. ujunud 10:4,6, mis on uueks ilmarekordiks. Seni ne kuulus inglasele Grabbele ajaga 10:13,4. Kuna Taris ujus meres, siis on küsitav, kas tagajärg ilmarekordina kinnitamisele tuleb

Spordi kaks tugevat partiid.

Võitis Kalevit 6:0 ja Narva Võitlejat 6:1.

Läinud nädal oli Tallinna Spordi jalgpalli meeskonnale hiilgenädal. Nad suutsid oma bilanssi kanda kaht suurt võitu. Need olid Tallinna Kalevi üle 6:0 ja Narva Võitleja üle 6:1.

Sport—Kalev 6:0.

Neljapäeval olid vastamisi kaks vana rivaali „Esto-Muusika” rändauhinna peale paremust otsustamas. Juba alguses alustab Sport tubljasti surumist, mis esimese poolaja keskele annab Spordi kasuks kolm väravat. Alles selle järele toib Kalevi meeskond ja hakkab ka peale tungima, kuid asjatult. Spordi kaitse on niivõrt hea, et hoiab Kalevi edurivi mehi kaugel Tipneri puurist. Kui aga Spordi edurivi mõnda aega oli kombineerinud Kalevi värava all, siis tuli nagu mõni kangustus Kalevi kaitsemeestele, kes siis ilusalt vastase löögile pääsemiseks vabaks jätsid. Nii siis võisid jälle vastased värava kirja panna. Esimene poolaeg lõpebki 3:0.

Teisel poolajal on mäng kohati õige äge, Kalevi edurivi katsub jõudumööda pääseda vastase värava alla. Üksikud katsed õnnestuvadki, kuid meestel puudub viimane nõks. Mõni kuldne võimalus kuivast pääsemiseks luhtub, kuna vastased veel kolm väravat lisaks kirja panevad. Viimane värav on õige omapärane, kuna selle sisse löi mitte keegi muu kui Tipner. Vahekohtunik Ellman andis Spordi kasuks penalty vastase poolt kehaga takistamise pärast trahvikastis ning 11. mt. löögil toimetabki Tipner palli väravasse.

Kalev näitas veel kord, et tal meeskond on liimist lahti. Edurivil kui ka kaitsele puudub viimane nõks. Esimene kaotas sellega väravalõomise võimaluse, kuna kaitse jätab lööjad vabaks. Paistab nagu tuleks meestel halvatus peale. Vastane aga töötab äärmise üksmeelega.

Selle võiduga omandas Sport jäädavalt „Esto-Muusika” poolt annetatud rändauhinna.

Sport—Narva Võitleja 6:1.

Pühapäeval tehti algust liidu klassi esivõistlustega kohtamise näol Tallinna Spordi ja Narva Võitleja vahel. Esimesel poolajal suudab Sport kõigest 2:1 lüüa, kuna alles teisel poolajal suudetakse tagajärge viia 6:1 peale, mis on hea seis Spordi kontos, kui ühtlase punktide arvuga tuleb paremust määrata väravate vahekorra teel. Et paremini võita oli ka Kport kuludest hoolimata toonud Võitseja meeskonna Tallinna, et kodulinna paremini mängida, Võitleja ei suutnud teisel poolajal enam kardetavaks vastaseks olla ning Spordi kaitse võis rahulikult välja keskjoonel ja Tipner veidi tagapool seista. Ägedamaks väravaküttiks oli Biiber, kes varemalt Narvas mänginud ja kes ei lubanud üldse väravaid lüüa. Ometi olid tema löögid 5 korda Narvale saatuslikud.

Mängides Spordi vastu teiste väravavahid ehmatavad alaliselt, et pall jälle võrgus käib.

Tartus tehakse Oxford-Cambridge't.

Taara ja Aerutajate Klubi sõudevõistlused.

Tartu sõidespordis on kujunemas oma Oxford-Cambridge võistlused. Kuni käesoleva aastani on olnud Tartus sõidespordi harrastamine peamiselt Aerutajate Klubi ülesanne. Tänavu kevadel aeti aga ka vana Taarale elu sisse ja sellega on tekkinud veel teine sõidespordi harrastav organisatsioon. Kuna Aerutajate Klubisse täisverd eestlase sissepääsemine enam kui raske oli, siis on Taara puht eestlaste koondus. See ei takista aga mõlema organisatsiooni vahel kõige sõbralikumat vahekorda arendamast. Esimene sõprusvõistlus uueksaanud Taara ja Klubi vahel oli 31. augustil Emajõe 7 km. Tartust vastuoolu. Huvi võistluste vastu oli kruvitud kõrgele. Oli ju siin kaalul ka teataval määral rahvuste au. Sellepärast oli publikut umbes kahetuhand ümber. Auväärt arv, milleni teiste võistluste pealtvaatajate kogud Tartus ainult üksikutel suursündmustel tõusnud.

Tähtsama võistlusala, 2000 meetrit neljaistmeliste õppepaatidele, võitsid klubilased koosseisus H. Umbli, K. Schröder, A. Kupfer ja E. Reinartz, tüüril R. Berg — 7.21,0. Taara koosseisus M. Press, H. Voitk, E. Arand ja E. Tiimann, tüüril R. Tark — 7.21,5. Taara paat oli kuni 1750 meetrini umbes 10 mtr. ees. Sakslased võtsid lõpuspurdigaga aga ette. Sama võistlusala noorematele meestele võitis Taara paat koosseisus E. Arand, J. Kase, K. Protsin ja H. Voitk, tüüril R. Tark — 7.25,6. Võistlerval sakslaste paadil murdus 1500 meetril aer.

Kaheistmelisel poolkiirpaadil võitis Klubi suure ülekaaluga, sest välja olid pandud kõige paremad mehed. Klubi koosseisus J. Jürgenson ja E. Reinartz, tüüril D. Reinartz, aeg oli 8.06. Taara koosseisus E. Normann ja E. Uusen, tüüril R. Tark — 8.27,3. Sama võistlusala noorematele meestele võitis Taara koosseisus A. Inn ja E. Tõnisson, tüüril R. Tark — 8.11; Klubi paat koosseisuga H. Ucke, K. H. Girgensohn, tüüril R. Berg — 8.16.

Peale selle oli kolm võistlusala Klubi paatidele üksi. Taara loodab muretseda tulevaseks hooajaks ka kiirsõidupaadi, millega konkurents veel tihedamaks muutuks. Et Aerutajate Klubi võistlust väga tõsiselt võtab, näitab seegi, et õppepaati oli pandud kiirpaadi meeskond, kes Riias rahvusvahelisel regattal esimeseks tuli.

Viljandi jalgpalli kaks kaotust.

Tartu J. K. — V. K. S. K 3:1 ja Põltsamaa — „Tulevik“ 2:0.

31. augustil külastas Viljandi Tartu jalgpalli klubi, et pidada kohaliku kaitseliidu spordiklubiga sõprusvõistlust jalgpallis.

Võistlus peeti järveäärsel staadionil ja algas tartlaste tugeva surumisega, mille tulemusena saavutatakse kaks korerit. Ka värav ei lase end kaua oodata. Juba 2. min. sahib Viljandi võrk. Siis haaravad aga viljandlased initsiatiivi oma kätte ja viivad palli Tartu värava alla, kus ta varsti läheda maa pealt väravasse lüüakse.

Järgneb lahtine keskvalja mäng ja üksikud at-taigid, kuni tartlastest vahekohtunik ilma näilise põhjusega Viljandi kahjuks penalty määrab, mis kindlalt sisse lüüakse. See ajab aga publiku ja Viljandi meeskonna marru. Saadetakse lendu väingeid lauseid vahekohtuniku aadressil, millele viimane väljalt lahkumisega reageerib. Lühikese nõupidamise järele saavutatakse aga vahekohtuniku kokkulepe, peale selle kui see penalty tü-

histab. „Lepitusohvriks” tunakse aga V.K.S.K kapten Pukk ja kõrvaldatakse poolaja lõpuni mängust. Esimene poolaeg lõpeb 1:1.

Ka teise poolaja alul ei suuda kumbki pool väravat saavutada, kusjuures tartlastel on märksa rõhkem shansse. Alles 31. min. õnnestub Tartu pää palli väravavahi poolt tühjaks jäetud väravasse toimetada. Poolaja lõpul saavutab Tartu kaugelöögist lati alla veel teise värava. Seega kõlab lõputagajärg 3:1 T.J.K. kasuks.

Viljandi oli oma ridu täiendanud vanade „tuusadega” ja mängis tavalisest paremini, kuid võita endist liiduklassi meeskonda käis viljandlastel üle jõu. Tagajärg oleks võinud veelgi suurem olla, kuid ennastsalgavalt töötav v. v. Raudsepp hoidis ära rea kindlaid väravaid.

Tartlastel oli tusedam osa kaitsekolmik. Edurivi mängis muidu üsna hästi, kuid väravalöögid võtsid sageli liig kõrge „kursi”.

Samal päeval kohtas maakonna gümnaasiumi pargis Viljandi teine meeskond „Tulevik” Põltsamaa kaitseliidu spordiklubiga. Esimene kohtamine lõppes 1:1, millega aga „Tulevik” rahule ei jäänud ja Põltsamaa uuesti välja kutsus.

Esimene poolaeg lõpeb 0:0, kusjuures on tunda põltsamaalaste kerget ülekaalu.

Teist poolaega algab „Tulevik” surumisega, kuid väsis pea ja Põltsamaal on kerge 32. min. saavutada 1:0 ja poolaja lõpul 2:0, millega ka võistlus lõpeb.

„Tuleviku” meeskond oli üldiselt nõrk. Põltsamaa meeskonnas oli silmapaistvam v.k. Rell, kes omab kiirust kui ka lööki. Üldiselt oli Põltsamaa meeskond „Tulevikust” parem.

K-m. „SPORT“

Tallinnas,

S. Karja t. 18/4

Kõnetr. (2)23-00.

Soovitab mõõdukate hindadega igasugu kerge-, raske- ja jalgpallisporti tarbeid ning võimlemise abinõusid parematest kodu- ja väljamaa tehastest.

JALGPALLID.

täielik jalanõude osakond.

Kõiksugu

sporditarbeid

soovitab

C-ü. „Esto“

Pikk 47, tel. (2)10-02.

Spordiäri

RESEV-RESEL

Tallinn, Toompuiestee 19, telef. 20-19.

Soovitab oma valmistatud spordi ja võimlemise abinõusid.

Suurimal määral

energiat vajab igaüks, kes väsitava teadusliku töö kõrval end intensiivselt pühendab spordile. «Ovomaltine» sportlase toiduainena ja energia allikana on kergesti seeditav ja meeldiva maitsega.

Saadaval kõikides apteekides ja rohuauklustes.

Pealadu: A/S. «Ephag»
Tallinn: Harju tän. 41 ja
Narva mnt. 42
Tartu: Kompanii 1

D^rA. WANDER A.G. BERN, SCHWEIZ

OVOMALTINE *tervendab ka Teid!*

Tüsedad ratta esivõistlused.

Tartus püstitati 3 Eesti ja 2 maakonna rekordit.

Eesti esivõistlused rattasõidus korraldati Tartu Jalgratta klubi poolt pühapäeval 31. augustil. Osavõtjaid oli ilmunud seitsmest seltsist, arvu järele 45 rattasportlast, kes välja panid oma parima. Kuna „passimissõit“ peaaegu täielikult puudus, siis oli selle tagajärjeks kolme uue Eesti ja kahe uue Tartumaa rekordi püstitamine. Ja seniseid rekordimärke ei ületatud ainult uute püstitajate, vaid sageli kõigi võistlejate poolt. Võistlustel tuli ette rohkesti kukkumisi, mis tingitud peamiselt sellest, et väljastatunud võistlejad ei olnud harjunud Tartu velodroomi äkiliste kurvetelega.

Tehnilised tagajärjed:

1. klassi sõidud:

500 mtr. lendava stardiga: 1. E. Rossmann, Tartu Kalev — 43,8, uus Eesti rekord, end. V. Lepikovi 44,0 2. A. Neostus, Tartu Jalgratta klubi — 44,3; 3. H. Treimann, ÜENÜTO — 45,2.

1 klm. sõit: 1. E. Rossmann — 1.32,1, uus Tartumaa rekord, end. L. Kuke 1.34,5; 2. A. Tauts, Tall. Kalev — 1.35,1; 3. H. Kangro, Tartu Kalev — 1.36,1.

5. klm. sõit: 1. A. Mitt, EAKS — 8.21,5; 2. A. Zelikovsky, Vitjas — 8.30,1; 3. E. Tauts — Möisaküla Ülo — 8.34,1.

10 klm. ühine 1. ja 2. klassile: 1. E. Rossmann — 15.55,4, uus Eesti rekord, end. 16.17,4 H. Kangro oma. 2. H. Peterson, Tall. Kalev — 15.55,9; 3. A. Zelikovsky — rattajagu taga; 4. A. Tauts, 5. Aug. Kangur, Tartu Jalgr. kl.

2. klassi sõidud:

500 mtr. lendava stardiga: 1. A. Tennosaar, Tartu Jalgr. kl. — 44,9; 2. H. Peterson — 46,0; 3. L. Kuk, Tartu Kalev — 46,3.

1 klm.: 1. H. Peterson — 1.35,5; 2. A. Tennosaar — 1.36,2; 3. L. Kuk — 1.39,3.

5 klm.: 1. A. Tennosaar — 8.17,1; uus Tartumaa rekord, end. E. Rossmanni 8.20,5; 2. H. Peterson — 8.24,8; 3. A. Kangur — 8.36,3.

Noored:

1 klm.: 1. E. Zirna, Tartu Jalgr. Kl. — 1.38,3; 2. K. Anderver, Tartu Kalev — 1.42,9; 3. E. Laanbeck, Tartu Kalev — 1.43.

Naised:

1 klm.: 1. R. Birk, ÜENÜTO — 1.47,5, uus Eesti rekord, end. A. Vihma 1.53,4; 2. A. Vihma, Tartu Kalev — 1.48,9; 3. L. Kangur, Tartu Jalgr. Kl. — 1.49.

Võõrad:

5. klm. 1.: O. Tiilik (harilikul maantee rattal) — 8.54,1; 2. J. Purka — 8.54,5; 3. R. Eichermann — 9.24,3.

Punkte:

1. Tartu Jalgratta Klubi — 65; 2. Tartu Kalev — 54; 3. Tallinna Kalev — 32; 4. Tallinna Vitjas — 11; 5. ÜENÜTO — 10; 6. EAKS — 8; 7. Möisaküla Ülo — 7.

Kilde.

Eriliseks päevakangelaseks sai Tartu kalevlane Evald Rossmann, kes vastuvaidlematult käesoleva silmapilgu paremaid rattamehi Eestis. E. Rossmann võitis neljast võistlusmaast kolm, kusjuures 500 mtr. lendava stardiga näidatud 43,8 sek. ja 10 klm. — 15.55,4 on uued Eesti rekordid ja 1 klm. — 1.32,1 on uus Tartumaa rekord, Ainult 5 klm. ei tulnud E. Rossmann kohale. Siin langes ta passimissõidu ohvriks. — Tüsedat esinemist näitasid veel Tartu Jalgratta klubilane A. Tennosaar, kes püstitas 5 klm.'s uue Tartumaa rekordi — 8.17,1, ja Tallinna kalevlane H. Peterson. Viimane omab ilusa rattasõitja keha ja lisaks veel meeldiva sõidustiili, mis võitsid publiku üldise sümpaatiat. H. Peterson võistleb alles tänavusest peale. — Pikamaade cracki A. Zelikovsky Vitjasist jälgib ebaõnn. A. Z. vedas 5 kilomeetris viimase minutini ja oleks kindlasti võitnud, kui ta 35 mtr. enne finishti poleks kukkunud. 10 klm.'s kukkus ta peale finishti ja nii raskesti, et ratas täiesti nassu löödi. — Oma jagu kangelaslik

oli Pärnumaa meistri E. Tautsi kaasasõit. Mees oli võistluste eelpäeval Tartu velodroomiga tutvunemissõidul raskesti kukkunud ja käe väänanud. Võistlusteks oli paistetanud käsi jämedaks ja ratta käepidemest kinnihoidmine tegi mehele kibedat valu. Kuni võistluste alguseni oli mehel kõva kavatsus võistlemisest loobuda. Kuid starti kogumisel oli E. Tauts üks esimestest — käevalu pidi alla vanduma spordivaimule. — Esinemise tüseduselt ei jäänud naised meestest sugugi taha. 1. kilomeetril ületasid kõik kolm esimest senise

Eesti rekordi tugevalt. — Naiste 5 klm. sõit aga kadus pimedusse. Preilid ei sõandanud videvikus kallakteid pidi sõita ja loobusid võistlemisest. — Võistluste lõpp ehk õigemini sellele järgnenud auhindade jagamine kujunes õhtupimeduses müstiliseks sündmuseks. Sekretäri välgatav tikutuli auhinna-saaja nime lugemiseks, tumeaegad kogud ümber selle, mõni valges dressis koduvaimuna ümberliikuv võistleja, veidi eemal aga tuulehiilidest sahisev lehtpuiestik. Mida siis veel oli tarvis, et kogu toimingut müstiliseks muuta.

Tammann ületas teivas 3.68.

Spordimiiting ja kergejõustiku võistlused Pärnus.

Sügise tulekuga on Pärnu spordiseltsid õieti agarad korraldama mitmesugusi võistlusi. Nii pani toime „Vaprus“ 27. aug. spordimiitingu ja „Tervis“ möödunud pühapäeval, 31. augustil kergejõustiku võistlused.

„Vapruse“ spordimiitingu tagajärjed olid järgmised:

Kõrgus: 1. Kongas — 1,70; 2. Meimer — 1,70; 3. Schmidt II — 1,60.

Kõrgus noortele: 1. Matskin — 1,55; 2. Laut — 1,55.

60 m. noortele: 1. Tiidermann — 7,1, uus maak. rekord ja E. rek. kordam., 2. Matskin — 7,8.

Kaugus: 1. Haitov — 6,34; 2. Kongas — 6,22; 3. Kuus — 6,08.

Teivas: Tammann — 3.50.

200 mtr. tõkked: 1. Meimer — 29,8 (E. rek.-norm); 2. Puust — 30,2; 3. Goldberg.

1500 m.: 1. Petermann — 4.16,2 (uus maak. rekord); 2. Klein.

Teatejooks 1500 + 800 + 400 + 200 + 100: meeskonna aeg 8.03,7 — uus Eesti rek.

Tulemused kergejõustiku võistlustel pühapäeval, 31. augustil:

800 mrt.: 1. Hohensee (Vaprus) — 2.07,5 (uus maak. rek.); 2. Goldberg (Tervis) — 2.15,5.

Kõrgus: 1. Kongas (T.) — 1,70; 2. Meimer (T.) — 1,70; Haitov (V.) — 1,65.

Kõrgus noortele: 1. Puistama (V.) — 1,60; 2. Laut (V.) — 1,55; 3. Matskin (V.) — 1,50.

Oda: 1. Meimer (T.) — 55,80; 2. Puusild (V.) — 42,38; 3. Kongas — 40,51.

Oda noortele: Reiter (V.) — 46,52; 2. Laas (V.) — 38,34.

Kaugus: 1. Kongas — 6,34; 2. Haitov — 6,18; 3. Meimer — 6,18.

Kaugus noortele: 1. Puistama — 5,78; 2. Matskin — 5,59; 3. Laut — 5,44.

Teivas: 1. Tammann (T.) — 3,68; (uus Pärnumaa ja Eesti rek.).

Teivas noortele: 1. Tammann II — 2,86.

Ketas noortele: 1. Puistama — 43,37; 2. Laas — 34,94.

Teatejooksus 4x200 jooksis kombineeritud meeskond koosseisus: Haitov, Meimer, Kongas ja Goldberg — uue maak. rekordi — ajaga 1.40,2.

Sama teatejooksu aeg naistele (koosseis Johanson, Jõets, Tomson, Jurna) — 3.12,9.

Ervin Tammann ületab 3,68 mt.

Mõlematel võistlustel purustati rida rekorde, arvult seitse. Kaks sellest on Eesti rekordid — teivashüppes ja teatejooksus. Teivashüppe meister Ervin Tammann viis Eesti rekordi 3,68 peale, seega parandades oma nimel püsinud endist rekordi 8 sentimeetrit.

Hüpped: 3,40, 3,50, 3,62 ja 3,68 sooritas meister täiesti puhtalt ja oli valmis ka ületama 3,75, kuid lattu langes vaid kätega riivamise tagajärjel.

Hüppete õnnestumist soodustas eriti pühapäevane ilus ilm. Teine Eesti rekord tuli 1500+800+400+200+100 mtr. teatejooksus — aeg 8.03,7. Maakonna rekorde parandati Hohensee poolt 800 mtr.; 4x200 teatejooksus, Petermanni poolt 1500 mtr. ja Tiidermanni poolt 60 m. jooksus noortele. Tõkkejooksus, 200 mtr. seadis Meimer üles Eesti rek.-normi — ajaga 29,8.

Pärnus peeti tennisvõistlusi.

Paremad: prl. Verrmann ja hra Martinson.

Pärnu „Lawn-Tennis“ Klubi korraldas oma uhketel väljadel 29.—31. aug. internvõistlused, millest osavõtjaid oli 32. Paremateks osutusid meistrid: prl. Verrmann ja hra Martinson, kes tulid ülekaalukalt võitjateks üksikmängudes. Rõõmus-tavalt startisid hea eduga ka nooremad. Lõputulemused olid:

Daamide üksikmängus:

1. prl. Verrmann; 2. prl. Kuuter; 3. proud Kerge ja Jung.

Meeste üksikmängus: 1. Martinson; 2. Jung; 3. A. Filaretov ja Jürgenson.

Meestepaarismängu võitsid: Martinson-Vilido; 2. A. Filaretov ja Uttopärt.

Sega-paaris mängu võitsid prl. E. Kont-Martinson; 2. pr. ja hra Jungid.